

відкритістю, взаємодією учасників, рівністю їх аргументів, накопиченням спільного досвіду, можливістю отримати відверту інформацію про враження від своєї особистості.

Такий тренінг має дві фази – діагностичну та корекційну. Це дає можливість викладачу, який проводить тренінг, діагностувати стан комунікативної компетентності кожного студента, рівень знань з тієї чи іншої теми, сильні та слабкі сторони особистості, накреслити шляхи вдосконалення умінь і навичок кожного у спілкуванні та сформувати способи конструктивної взаємодії всередині студентської групи.

Під час діагностичної фази соціально-психологічного тренінгу ставиться ряд завдань:

1) самопізнання учасників тренінгу – пізнання ними своїх особистісних якостей, комунікативних особливостей, рефлексія власного спілкування та поведінки;

2) отримання «зворотного зв'язку» від інших учасників тренінгу, тобто інформації про те, як інші сприймають кожного студента як особистість, про його вміння спілкуватися та взаємодіяти з людьми;

3) зовнішня діагностика – пізнання викладачем, що проводить групову роботу, особливостей особистості та комунікативних якостей кожного учасника, рівня знань з науки «Страхування» та можливості їх практичного застосування.

Під час корекційної фази комунікативного тренінгу відбувається виправлення недоліків кожного учасника, накреслюються шляхи вдосконалення комунікативної компетентності, а також здійснюється формування команди (в межах студентської групи).

Як результат, комунікативні знання та навички майбутніх випускників удосконалюються; студенти оволодівають ефективними прийомами міжособистісної взаємодії; швидко і професійно організована робота студентів всієї групи з визначеної теми допомагає їм швидше адаптуватися в колективі, відчувати себе впевненіше; можливість вияснити у викладача будь-які питання щодо вивчення науки також сприяє адаптації до вимог суб'єктів страхової діяльності. Під час занять у формі комунікативного тренінгу виявляються студентські лідери, які можуть стати майбутніми керівниками відділів страхових компаній за умови набуття відповідного досвіду роботи.

Література

1. Сингаївська І.В. Комунікативний тренінг як засіб адаптації першокурсників до навчання у вищому навчальному закладі / І.В. Сингаївська // Вісник психології і педагогіки. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.psyh.kiev.ua/>

*Нагорна О.В., к.е.н.,
доцент кафедри інвестиційної діяльності*

СИНЕКТИКА ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА

Сучасний студент – це поєднання розуму, креативності, ініціативності, відповідальності, комунікативності та мобільності, що є головними якостями особистості необхідними для розкриття творчого потенціалу та реалізації усіх здібностей, навиків і вмінь. Насамперед, творчий потенціал студента проявляється у творчих завданнях, спілкуванні, використанні сучасних ІТ технологій на заняттях та інноваційних методах навчання. Тому у процесі підготовки студентів постає питання пошуку нових методів активізації навчального процесу, що полягає у розробці та застосуванні ідей проблемного навчання, котре засноване на активізації мислення студентів у процесі навчання. У цьому випадку найраціональнішим і найцікавішим методом у сучасному викладанні дисциплін може бути «синектика».

«Синектика», як метод пошуку ідеї, дещо новітній у навчальному процесі. Це схожий за принципом метод, як мозкова атака, однак відмінність методу синектики полягає в тому, що на стадії висунування ідей заохочуються їх критика й відсівання тих ідей, які не відповідають поставленому завданню. А у процесі генерування використовується прийом аналогій та асоціацій досліджуваної проблеми. Аналогія використовується в самих різних видах: як особиста (емпатія), пряма, фантастична і символічна.

Особливість методу полягає, насамперед, від високої майстерності всіх учасників групи, а особливо від обраного ними керівника, його вміння стимулювати творчу уяву учасників. Студент – керівник має досконало володіти мистецтвом задавати запитання, вміло відповідати, чітко пояснювати, подавати ідеї та репліки, які стимулювали б увагу, фантазію то звужуючи, то розширюючи поле пошуку творчих задач.

Застосування синектики у вирішенні будь-якої проблеми включає такі етапи:

- 1) ознайомлення з проблемою;
- 2) уточнення проблеми, що означає перетворення проблеми, як вона була дана, в проблему, як її слід розуміти;
- 3) рішення проблеми.

Студенти на відповідному занятті при вирішенні проблеми можуть фантазувати, як наочний приклад, студенти зробили спробу уявити себе банками майбутнього. Один з них уявив себе кредитною карточкою, яка при використанні оцінює кредитоспроможність позичальника, зчитує всю інформацію про свого клієнта та надає слушні рекомендації щодо ліміту кредитування банком позичальнику. Інший студент, у своєму виступі, висловлюючи свою думку та пояснюючи свою відповідь, використав метод прямої аналогії, зокрема при поясненні блок –схеми кредитного процесу, студент ототожнив цю схему з механізмом машини.

Отже, метод сприяє підвищенню яскравості образів, інтенсивності емоційних переживань, чуттєвості до власних підсвідомих відчуттів і сприяє розвитку творчого потенціалу сучасного студента.

*Ніколаєва Т.М., к.і.н.,
доцент кафедри політичної історії*

ВИХОВАННЯ ГРОМАДЯНИНА В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ІСТОРИЧНОГО ЦИКЛУ

Революція Гідності показала, що держава без суспільної активності молоді та студентства не здатна, розпочати демократичні перетворення (Майдан, волонтерський рух, участь в АТО). Якщо економічні перетворення можна здійснити більш-менш мобільно, то формування національної свідомості та громадянської відповідальності – тривалий процес, що здійснюється в ході політичної соціалізації не одного покоління. Рівень історичної освіти суспільства формує потребу в системі національно-патріотичних цінностей, тому для формування таких громадян варто мобілізувати значні ресурси вже зараз. Історія свідчить, що народи з нерозвинутою національною свідомістю не є в повному розумінні суб'єктами історичної діяльності, вони виступають, передусім, як об'єкти діяльності інших сил або інших країн.

Зростання ролі освіти, внаслідок загальної інтелектуалізації соціального життя на європеїзації суспільства, вимагає від освітян серйознішого ставлення до втілення ідеї студентоцентризму. Бо введення моделі студентоцентричного навчання в українській вищій школі є одним із ключових завдань Закону України «Про вищу освіту» і покликано забезпечити проблему подій останніх двох років: виховання патріотично свідомих громадян. Адже поки дана проблема буде на периферії інтересів влади і не стане складовою частиною формування нової політичної нації, доти життєдіяльність української держави буде під загрозою: будуть роздирати сепаратистські чвари, гібридні війни, безпорадність у створенні ефективної вертикалі влади.

Значимість студентоцентризму знаходить своє віддзеркалення у різних частинах тексту Закону. Особливої уваги заслуговує зафіксоване в ст. 62 формулювання прав студентів. Так, у Законі визнано право студентів на «вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів...». Дуже бажано, щоб дана стаття Закону давала можливість усім бажаним студентам економічного вузу обирати вибіркові дисципліни, які сприяють вихованню патріота, а саме – історичного циклу. Хоча інколи перелік вибіркових дисциплін визначається бажанням того чи того декана факультету. Адже патріотизму не можна навчити шляхом директивних розпоряджень, чи з допомогою владного примусу, а лише на основі аналізу достовірних фактів, оцінки місця і ролі народу, у світовій історії, що формує відповідальність за власний політичний вибір перед суспільством. Тому саме студентоцентризм, який сприятиме вибору студентами вивченню історії їхнього краю чи регіону (через дослідницькі творчі роботи), де історичні особливості можуть слугувати цікавим маркетинговим підґрунтям, як для майбутньої профорієнтації, так і для залучення інвестицій, а також вихованню патріотизму, що спонукатиме до гармонізації компетентностей і результатів навчання.

Любов до Батьківщини виховується з самого дитинства через засвоєння її національної історії, культури, а також морально-етичних і духовних рис народу. Вивченням історії, як своєї держави, так і історії розвитку демократичного суспільства інших країн у вищій ми зможемо дати поштовх різнобічно та гармонійно розвинутому національно свідомому, високоосвіченому, жит-